

Memo

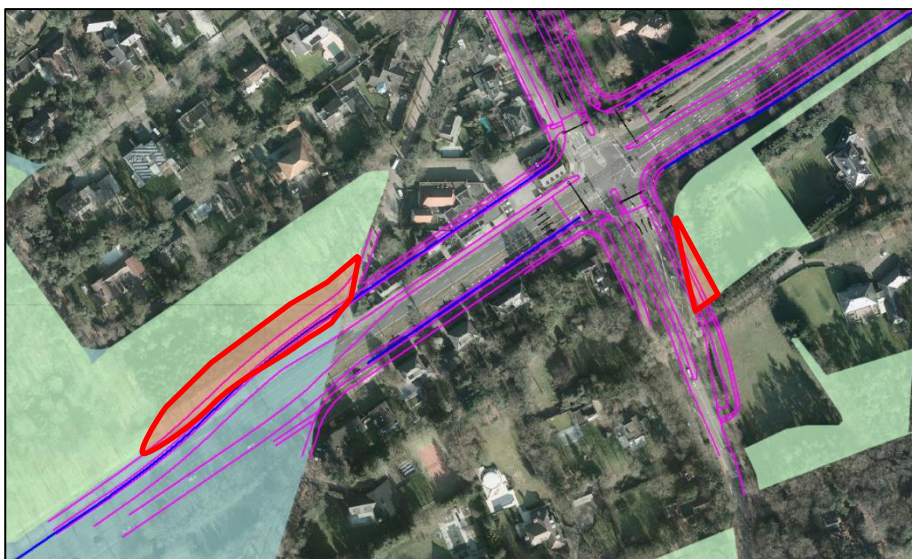
memonummer
 datum 28 september 2017
 aan Manon van den Hogen Gemeente Vught
 van Mark van Schadewijk Antea Group
 Luc Koks
 kopie
 project Het opstellen van een Bestemmingsplan N65 Vught
 projectnr. 0411376.00
 betreft Compensatieplan Natuurnetwerk Brabant - N65 Vught

1 Aanleiding

De reconstructie van de N65 in Vught leidt tot aantasting van gebieden die zijn beschermd in het Natuurnetwerk Brabant (verder te noemen NNB). Bij ruimtebeslag binnen het NNB is compensatie van het verlies aan oppervlak vereist. In het kader van het bestemmingsplan N65 Vught dient middels het 'nee-tenzij principe' het Natuurnetwerk Brabant (NNB) te worden herbegrensd. In voorliggende memo is het compensatieplan uitgewerkt dat dient als bijlage bij het Bestemmingsplan. De memo dient in samenhang met de Natuurtoets 'Bestemmingsplan herontwikkeling N65 Vught' (Antea Group, 2017) gelezen te worden.

2 Ruimtebeslag

Ter plaatse van de reconstructiewerkzaamheden komt NNB-gebied voor. Het betreffen NNB-gebieden op de locatie van de werkzaamheden bij het kruispunt Boslaan en de Vijverbosweg. Een oppervlakte van 0,35 hectare wordt hier aangetast (ruimtebeslag) als gevolg van het optimaliseren van een gelijkvloerse kruising t.b.v. de eindsituatie; zie Figuur 1. Daarnaast vindt in noordoostelijke richting, nabij het voornoemd kruispunt, tijdelijk ruimtebeslag plaats ten behoeve van een wegomlegging (zie Figuur 2). Het gaat om 0,39 hectare. De NNB-gebieden die worden beïnvloed door het voornemen zijn aangewezen als het natuurbeheertype 'N16.01 Droog bos met productie'. Ook de ambitie betreft dit type.

Figuur 1. Impressie ruimtebeslag op NNB bij kruising N65 met de Boslaan en de Vijverbosweg (rood gearceerd). Het ruimtebeslag betreft de weg, als ook de aan te leggen bermen en bermgreppels..

Figuur 2. Impressie (mogelijk) ruimtebeslag op NNB ten oosten van de kruising N65 met de Boslaan en de Vijverbosweg in de tijdelijke situatie (rood gestreept omkaderd).

Hieronder wordt in het kader een korte beschrijving gegeven van welke vegetatie en kenmerken vallen onder het natuurbeheertype. Op basis van het terreinbezoek (Antea Group, 21 juni 2017) is gebleken dat het NNB overeenkomt met het huidige natuurbeheertype.

N16.01 Droog bos met productie

(Uit: Natuurbeheerplan Noord-Brabant).

Droog bos met productie bestaat uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante, bosopstanden van den, (winter)eik, beuk, Douglas, lariks of fijnspar. Het bostype komt voor op een voedselarme tot lemige, zandige, zure ondergrond van het Droge Zandlandschap.

De diversiteit is (nog) relatief laag. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de uniforme aanleg en beheer in het verleden, door de jonge leeftijd van de bossen en onvoldoende abiotische kwaliteit als gevolg van verzuring en vermessing. Oudere bossen en bossen op of grenzend aan oude bosgroeiplaatsen, hebben een relatief hoge natuurpotentie vooral wanneer deze een gevarieerde structuur met substantieel aandeel zware bomen en dood hout hebben. De betekenis voor de biodiversiteit bestaat vooral uit (vaak bedreigde) paddenstoelen, korst- en bladmossen, enkele vaatplanten, insecten en broedvogels. De armere delen blijven bij spontane ontwikkeling hoofdzakelijk een door dennen-, eiken en beuken gedomineerd bos. Op de wat rijkere delen leidt spontane ontwikkeling tot een bos waarin (combinaties van) beuk, Douglas, lariks of spar zullen gaan overheersen, vaak ten koste van den en eik. Spontane ontwikkelingen leiden (de komende decennia) vaak naar een dichter, vrij eenvormig bos met natuurlijke verjonging van beperkte samenstelling en matige productiepotentie.

Natuurlijke verstoringen zoals windworp hebben (vooralsnog) een beperkt effect hierop. De bedekking, samenstelling en doorgroeiperspectieven van loofbomen, struiken en struwelen worden sterk beperkt door de mate waarin herbivoren aanwezig zijn (edelhert, ree). Vaak is menselijk beheer, zoals kap, begrazingsbeheer en inbreng van strooiselverrijkende soorten, nodig om dynamiek, variatie en vestigingsmilieus te bevorderen. Hiermee kan tegelijkertijd gestuurd worden op verjonging die voldoende potentie heeft om de productie in kwalitatieve en kwantitatieve zin te waarborgen.

3 Compensatieopgave

In situaties van aantasting en compensatie van natuur neemt de provincie Noord-Brabant de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur als basis voor de bepaling van de compensatieoppervlakte. In de Verordening Ruimte is bepaald dat afhankelijk van de ontwikkeltijd een toeslagfactor wordt gehanteerd, zoals aangegeven in onderstaande tabel 1 (artikel 5.6 verordening ruimte 2014).

Tabel 1. Toeslagfactoren voor natuurbeheertypes met verschillende ontwikkeltijden

Ontwikkeltijd (jaar)	Toeslagfactor
0-5	1
5-25	1,33
25-100	1,66
>100	Maatwerk

Permanente situatie

Voor compensatie van permanent ruimtebeslag geeft de Verordening Ruimte in artikel 5.6 de mogelijkheid te kiezen voor fysieke of financiële compensatie. Daarbij heeft fysieke compensatie de voorkeur om zodoende de compensatie te realiseren binnen dezelfde regio waar de ingreep plaatsvindt en de effecten optreden.

De omvang van de compensatie wordt berekend als de omvang van het vernietigde en/of verstoorde areaal plus de toeslag die geldt als afgeleide van de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur. In voorliggend geval is sprake van aantasting van het natuurbeheertype 'N16.01 Droog bos met productie'. Het bos met dit natuurbeheertype binnen het ruimtebeslag betreft een relatief jonge aanplant van bomen op een grondwal, met een ontwikkeltijd van tussen de 5 en 25 jaar, wat resulteert in een toeslag van 1/3 in oppervlakte (zie Tabel 1).

Te beïnvloeden natuurbeheertype	Herbegrenzingsvorm	Additionele toeslag opp.?	Oppervlakte verloren(m ²)	Compensatie opp. (m ²)
N16.01 Droog bos met productie'	Nee-tenzij principe	Ja, 1/3	3.500 m ²	4666 m ² (0,47 ha.)

Tijdelijke situatie

Door de aanleg van de tijdelijke weg wordt 0,39 hectare NNB-gebied aangetast als gevolg van tijdelijk ruimtebeslag. Aangezien het hier een tijdelijke ingreep betreft is hier geen sprake van een verzoek tot herbegrenzing van het NNB. Artikelen 5.3 – 5.5 van de Verordening Ruimte 2014 (provincie Noord-Brabant) zijn daarom niet aan de orde, aangezien na afloop van de reconstructie van de N65, het NNB-gebied weer wordt ingericht als NNB-gebied met het type 'N16.01 Droog bos met productie'. Onvermijdelijk in de onderhavige situatie is een tijdelijk kwaliteitsverlies dat op de NNB-locatie plaatsvindt. De effecten zijn beperkt, gezien de nog beperkte ontwikkelingstijd van het bos. Aangezien geen sprake is van permanente effecten, is evenmin sprake van compensatieplicht in oppervlakte nieuwe natuur. In overleg met de provincie Noord-Brabant moet worden bepaald op welke wijze de effecten van het tijdelijk ruimtebeslag worden gemitigeerd. In de Natuurtoets (Antea Group, 2017) is daarvoor een voorstel gedaan.

4 Compensatieplan

Voorwaarden

Conform artikel 5.3 lid 2 dient een verzoek om herbegrenzing te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Sprake van groot openbaar belang;
- Geen alternatieve locaties voorhanden;
- Geen andere oplossingen voorhanden;
- Negatieve effecten worden beperkt en gecompenseerd.

Aan de eerste drie voorwaarden wordt voldaan; dit is beschreven in het Bestemmingsplan en Natuurtoets (Antea Group, 2017). Voorliggende memo laat zien op welke wijze aan de laatste van de 4 genoemde voorwaarden wordt voldaan. Daarbij worden de compensatieregels van artikel 5.6 in acht genomen.

Wijze van compensatie

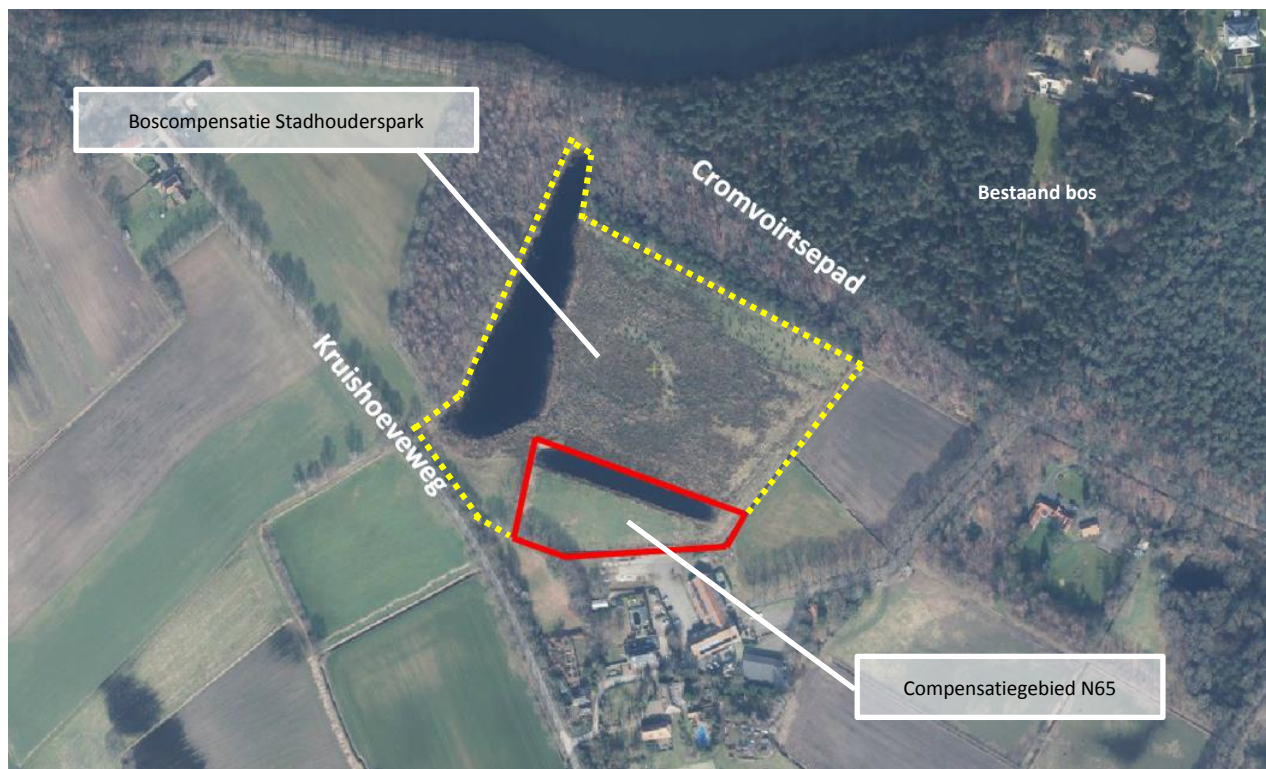
De aantasting van het NNB in het onderhavige project wordt volledig fysiek gecompenseerd. De fysieke compensatie is gericht op de ontwikkeling van natuurwaarden die vergelijkbaar zijn met de waarden op de locatie van de ingreep. De compensatielocatie betreft een perceel aan de Kruishoeveweg in Vught, ten zuidwesten van de recreatieplas IJzeren Man. Dit perceel is door de gemeente Vught in 2007 planologisch gereserveerd – met een wijzigingsbevoegdheid- om te worden ingezet als compensatiegrond bij latere ontwikkelingen.

Compensatielocatie

De uitwerking van de compensatieopgave dient in een nabijgelegen (binnen de gemeente en in omliggende gemeenten) gebied gerealiseerd te worden (artikel 5.3 lid 4 Verordening Ruimte. Aan deze eis wordt voldaan door aan te sluiten bij het compensatiegebied van een eerder door de gemeente Vught gerealiseerd project, namelijk woonwijk Stadhouderspark in Vught. In het kader van dat project heeft compensatie plaatsgevonden in de vorm van aanleg van een multifunctioneel bos en moerasbos (wilgenbroekbos). Voorafgaand aan de aanleg van het compensatiebos zijn sterke gradiënten in hoogte aangebracht, waardoor veel variatie in droge en natte delen is ontstaan. In het Bestemmingsplan 'Twee percelen oostzijde Kruishoeveweg, Vught' (Gemeente Vught, 2007) is af te leiden dat een groter compensatiegebied is begrensd dan destijds benodigd was voor compensatie. Het resterende deel van de locatie wordt voor onderhavig project N65 als compensatiegebied ingezet.

Het compensatiegebied ligt direct ten zuiden van het bosgebied aan de Kruishoeveweg. Het betreft een gedeelte van het kadastrale perceel gemeente Vught, sectie I, nummer 935. Dit gebied heeft een oppervlakte van 0,65 hectare, waarvan 0,47 hectare zal worden ingericht als compensatie voor de reconstructie van de N65. Zie ook figuur 3.

De compensatielocatie heeft in het bestemmingsplan van 2007 de bestemming 'Agrarisch – Landschappelijke waarden'. Deze bestemming dient overeenkomstig de genoemde wijzigingsbevoegdheid gewijzigd te worden naar de bestemming 'Bos', overeenkomend met de overige percelen van de genoemde compensatielocatie.

Figuur 3. Luchtfoto met begrenzing compensatiegebied

Inrichting en beheer

Conform de Verordening Ruimte dient de alternatieve locatie overwegend dezelfde functie te vervullen (artikel 5.3 lid 4 onderdeel b). Daarom wordt het compensatiegebied ingericht als 'bos' dat overeenkomt met het beheertype 'N16.01 Droog bos met productie'.

De aanleg van bos met het beoogde natuurbeheertype dient plaats te vinden door middel van aanplant van bosplantsoen in de gewenste soortensamenstelling. Als passende boomsoorten gelden inheemse loofboomsoorten zoals inlandse eik en beuk, met een beperkt aandeel naaldboomsoorten zoals groveden, lariks of douglas, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de productiefunctie van het bos. Als richtlijn voor de procentuele verdeling van de genoemde boomsoorten geldt: inlandse eik 60%, beuk 20%, groveden 10%, lariks 5%, douglas 5%.

De ontwikkeling van bos kan theoretisch ook plaatsvinden langs natuurlijke weg door *spontane opslag* van bomen uit zaad vanuit de omgeving. De *aanplant* van het bos heeft echter de voorkeur omdat dan het proces van bosontwikkeling in de gewenste boomsoortensamenstelling beter kan worden beheerst.

Het beheer van de bosaanplant bestaat uit ontwikkelingsbeheer en instandhoudingsbeheer. In de eerste 2 à 3 jaar na aanplant dient zonodig voor een juiste ontwikkeling van de aanplant onkruidbestrijding plaats te vinden om te voorkomen dat de aanplant wordt verstikt. Na een periode van 5 à 10 jaar dient controle plaats te vinden van de beplanting op ongewenste massale opslag van berkenzaailingen. Eventuele ongewenste berkenopslag dient te worden bestreden. Na circa 10 jaar is sprake van instandhoudingsbeheer, waarbij op basis van beheerdoelstellingen extensief ingrepen worden uitgevoerd die leiden tot het behalen van de gestelde doelen. Gezien het natuurbeheertype 'Droog bos met productie' zijn beheermaatregelen toegestaan die zijn gericht op het bevorderen en van de houtproductiefunctie van het bos.

memonummer:

betreft: Compensatieplan Natuurnetwerk Brabant - N65 Vught

Eigendom en beheerorganisatie

De compensatielocatie is eigendom van gemeente Vught. De gemeente is tevens verantwoordelijk voor het beheer dat leidt tot duurzame instandhouding van de boscompensatie